

- ⁶Punga: Ka hutia te punga ko te wa tera i kahakina ai.
⁷Whatuwhero: Mo Ngarangikatuku, whero tonu hoki nga whatu o taua koroua.
⁸Kai: Mo nga tangata i kahakina ra.
⁹Kawea ki te wai: Mo te makutu, i kawea ki te wai karakia ai.

180.—HE TANGI,

Na Turoa.

(Whanganui).

Ko Pehi Turoa he rangatira nui no Whanganui, no Ngati-Tuwharetoa, no Ngati-Tama; he tohunga tautitotito waiata. E kiia ana he waiata nana tenei mo te ngaunga a te ngarara i tona kaki.

(Refs., M. 7, S.L. 192, S.40., W.4/46).

Tera Kopu¹ hikitia i te ripa,
 Hohoro te haramai,
 Kei te riua au ki Matangihaurua,²
 Ko to wairua i haramai;
 I haramai ra koe te tai ki a Te³ Rau, .
 Taku hoa pakitara, te kata⁴ a Raukawa.
 Paki atu, e whae, aku rongo hakiki;
 Kai ana ki te rae, te one Hakere,⁵
 Kia whakarongo ake ko Ngati-Koata⁶ i te Totara.⁷
 Kai auru ai te atua i ahau;
 Me tarona au ki' wawe au te mate,
 Ki' pono mai koutou, tenei te takoto nei.
 Na te aha i patu? Na Rongotakawiu,⁸
 Nga toki⁹ kai auru, nga rakau¹⁰ a Maru
 Nana i pokapoka, ka pihangarua,¹¹
 Mau ana i au.

¹Kopu: He whetu.

²Matangihaurua: Kei waenganui o Marokopa o Honipaka i runga mai o Kawhia.

³Te Rau: Ko Te Rauparaha.

⁴Te kata a Raukawa: Mo te rironga i a Ngati-Raukawa o te whenua o Muaupoko, o Rangitane, o Ngati-Apa.

⁵Hakere: Ko Hakerekere, mo reira nei te whakatauki "He iti na Motai e haerea ana te one i Hakerekere" Tirohia te waiata 67.

⁶Ngati-Koata: Ko te hapu o Te Rauparaha, he hapu no Ngati-Toa.

⁷Te Totara: He pa kei Kawhia, kei te taha tonga.

⁸Rongotakawiu: He atua.

⁹Toki kai auru: Ko nga toki nana i tarei a Tokomaru, ko Tamakai-whiria, ko te Awhiorangi.

¹⁰Rakau a Maru: Ko Maru he atua. Ko nga rakau ra e tu whakahinga ana ki te awa. Ka tuaina ki nga toki ra ka hinga whakauta. No reira te whakatauki, "Taku toki te tangatanga i te ra."

¹¹Pihangarua: Pokapokaina.

181.—HE TANGI,

Na Te Ikaherengutu.

(Ngati-Ruanui).

I taia tenei waiata ki te pukapuka a Hori Kerei "Nga Moteatea" P.9. Kei reira e kiia ana "Ko te tangi a Te Ika-